

Aan
de gemeenteraad

Datum 30 september 2025
Zaaknummer 2025-0099088

Betreft Vaststellen Uitgangspuntennotitie Dordtse Culturele Basis

Vergadering van
Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht
Kernteam/Opgave: Samenleving - Cultuur en Economie
Auteur: Jeannette van Walderveen
E-mail: j.van.walderveen@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Duco Hoogland
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

1. de Uitgangspuntennotitie Dordtse Culturele Basis 2027-2030, versie 1.0 vast te stellen als beleidskader voor de verstrekking van meerjarensubsidies aan professionele culturele organisaties in Dordrecht.
2. Akkoord te gaan met het verlenen van meerjarensubsidies voor de in de Uitgangspuntennotitie genoemde functies met ingang van 2027 op grond van een subsidieregeling in plaats van jaarlijkse begrotingssubsidies voor Pictura, Stichting Bachfestival Dordrecht, Stichting Bibelot, Stichting Cultuureducatie, Stichting Concert DJS, Stichting DOOR, Stichting Kunstmin, Stichting Museum 40-45, Stichting Muziektheater Hollands Diep.

Deadline

Vaststelling in raad uiterlijk 16/12/2025, i.v.m. vervolgplanning (vaststellen en uitvoering subsidieregeling)

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De raad stelt het kader vast op basis waarvan het college een subsidieregeling kan vaststellen en op grond waarvan het college besluiten kan nemen over het verlenen van subsidies.

Wat is het doel?

Een aantal professionele Dordtse culturele organisaties ontvangt al gedurende lange tijd een structurele begrotingssubsidie. Vanaf de cultuurnota 2020-2024 is daar de term 'Dordtse culturele basisinfrastructuur' aan gekoppeld. Gezamenlijk bieden zij een divers palet aan culturele activiteiten in de stad. De culturele basisinfrastructuur vormt de ruggengraat van het lokale culturele ecosysteem: een organisch geheel van organisaties, makers en initiatieven die culturele uitingen produceren, presenteren, verspreiden en faciliteren en in verbinding staan met elkaar en met andere beleidsterreinen zoals onderwijs, sport, zorg en welzijn en het bedrijfsleven.

Een van de acties uit de Cultuurnota Dordrecht 2030 is de heroverweging van de samenstelling van de huidige culturele basisinfrastructuur en de verlening van de structurele subsidies voor culturele organisaties die daartoe nu worden gerekend in 2025/2026. In de Uitgangspuntennotitie Dordtse

Culturele Basis worden de uitgangspunten voor de samenstelling en beoordelingscriteria beschreven en toegelicht.

Het doel is een nieuwe transparante en weloverwogen wijze van verdeling van de structurele subsidies voor culturele organisaties, de culturele basisinfrastructuur: de Dordtse Culturele Basis. De uitgangspunten en beoordelingscriteria die we voorstellen vertalen we in een subsidieregeling. Het proces voor de subsidieverlening wordt hiermee verder geprofessionaliseerd. Het dwingt huidige organisaties tot zelfreflectie en is duidelijk voor andere organisaties. Het zorgt voor betere legitimatie van de positie van culturele organisaties met structurele subsidie en eerlijker gemaakte keuzes.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

1.1 De algemene uitgangspunten voor de samenstelling sluiten aan bij de Cultuurnota Dordrecht 2030

De algemene uitgangspunten, op basis van de Cultuurnota Dordrecht 2030, voor de Dordtse Culturele Basis zijn:

- De samenstelling moet idealiter *zo breed en divers mogelijk* zijn ten aanzien van culturele disciplines en werkgebied.
- De organisaties bedienen *samen een breed en divers publiek* van zowel Dordtse inwoners als bezoekers en toeristen.
- De Dordtse Culturele Basis biedt een goede *basis voor ontwikkeling en innovatie*. Dit biedt ruimte om te (blijven) vernieuwen: het maakt kruisbestuiving mogelijk tussen disciplines en tussen diverse organisaties en individuele makers. Ze draagt ook bij aan talentontwikkeling. De organisaties binnen de Dordtse Culturele Basis hebben de mogelijkheid en verantwoordelijkheid om makers en andere initiatieven in de stad te ondersteunen: door presentatieplekken te bieden, samen te werken en opdrachten te geven.
- De gemeente streeft naar *gezonde, toekomstbestendige culturele organisaties*. Dat betekent dat kwaliteit boven kwantiteit gaat.

Deze uitgangspunten passen bij de pijlers van de Cultuurnota Dordrecht 2030:

- Cultuur voor en door iedereen
- Vergroten aantrekkelijkheid en levendigheid van de stad.
- Toekomstbestendige culturele sector

Een zo divers en breed mogelijke samenstelling biedt ruimte om ook voor iedereen cultureel aanbod te bieden. Samen kunnen de organisaties een breed en divers publiek van zowel Dordtse inwoners als bezoekers en toeristen. Dit draagt bij aan het vergroten van de aantrekkelijkheid en levendigheid van de stad

Een goede, stevige basis biedt ruimte om te (blijven) vernieuwen: het maakt kruisbestuiving mogelijk tussen disciplines en tussen diverse organisaties en individuele makers. Ze draagt ook bij aan talentontwikkeling. De organisaties binnen de Dordtse Culturele Basis hebben de mogelijkheid en verantwoordelijkheid om makers en andere initiatieven in de stad te ondersteunen: door presentatieplekken te bieden, samen te werken en opdrachten te geven.

Het streven naar gezonde, toekomstbestendige culturele organisaties hoort bij de pijler Toekomstbestendige sector.

1.2 De voorgestelde omvang en samenstelling van de Dordtse Culturele Basis in functies past bij Dordrecht

- Het sluit aan bij het DNA van Dordrecht (de stad die zijn we en willen we zijn).
- Het behoudt de vitale onderdelen van de culturele cyclus en een goed werkend cultureel ecosysteem.
- Het past bij een stad van 100.000+ gemeenten, zoals beschreven in het Ringenmodel.
- Het sluit aan bij de pijlers en ambities van de Cultuurnota Dordrecht 2030.

(Zie ook hoofdstuk 3 van de Uitgangspuntennotitie voor de toelichting en onderbouwing).

1.3 Binnen het huidige financiële kader borgt deze omvang van de Dordtse Culturele Basis een stevige basis van financieel gezonde organisaties.

Vanuit de ambitie uit de Cultuurnota om in te zetten op een toekomstbestendige culturele sector, kiezen we voor kwaliteit boven kwantiteit. Daarom zien we ruimte voor maximaal 1 subsidie per functie.

1.4 Met deze voorwaarden zorgen we ervoor dat we ervaring en binding met Dordrecht en minimale kwaliteitseisen borgen waar nodig

Er moet sprake zijn van een professionele culturele organisatie die minimaal 3 jaar gevestigd en werkzaam is in Dordrecht, omdat ervaring en binding met Dordrecht belangrijk zijn om een goede basisorganisatie te kunnen zijn. Uitzondering maken we voor de functie 'broedplaats'. Voor de broedplaats bieden we ook ruimte voor nieuwere organisaties. Zo houden we een alternatieve, nieuwe opties open.

De voorwaarde dat een museum in bezit moet zijn van de officiële museumstatus borgt dat ze aan minimale kwaliteitseisen voldoen.

1.5 De beoordelingscriteria sluiten aan bij de Cultuurnota Dordrecht 2030.

De voorgestelde beoordelingscriteria zijn:

- Aansluiting bij Dordts DNA
- Bereik doelgroepen en zichtbaarheid
- Maatschappelijke waarde
- Artistieke en inhoudelijke kwaliteit
- Samenwerken en ontwikkelen
- Zakelijke kwaliteit

Daarnaast beoordelen we hoe ze bijdragen in het gehele Dordtse culturele ecosysteem door:

- Bijdrage aan de diversiteit van het aanbod
- Bijdrage aan de keten

Deze beoordelingscriteria benoemen de punten die in de cultuurnota zijn genoemd als verwachtingen voor de culturele organisaties in de stad.

1.6 De beoordelingscriteria geven helder en duidelijk aan wat we van organisaties verwachten om in aanmerking te komen voor structurele subsidie.

In paragraaf 4.3 en 4.4 van Uitgangspuntennotitie staat per beoordelingscriterium een uitleg wat we er onder verstaan. In de subsidieregeling wordt dat opgenomen.

2.1 Meerjarensubsidies passen bij de ambitie voor een toekomstbestendige cultuursector.

Het zorgt voor vermindering van administratieve lasten en geeft meer zekerheid en vertrouwen aan organisaties.

2.2 Door de wijziging van jaarlijkse begrotingssubsidies naar meerjarensubsidies op grond van een subsidieregeling wordt subsidieverlening verder geprofessionaliseerd en voldoet de systematiek aan juridische eisen.

Op grond van jurisprudentie is het noodzakelijk dat de subsidiesystematiek voor het verdelen van structurele begrotingssubsidies ('schaars publiek recht') wordt aangepast. (Potentiële) subsidieontvangers moet ruimte worden geboden om naar de beschikbare subsidiemiddelen mee te dingen in het kader van het gelijkheidsbeginsel.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

- Er zijn veel culturele organisaties die graag structurele subsidie zouden willen ontvangen. Het toevoegen van nieuwe functies is op grond van de analyse (zie paragraaf 3.3. van de Uitgangspuntennotitie) niet noodzakelijk. Bovendien is voor uitbreiding binnen het huidige financiële kader geen ruimte. Met meer financiële middelen zouden we de Dordtse Culturele

Basis kunnen verbreden. Deze middelen zijn op dit moment echter niet beschikbaar. Vanuit de overweging dat we willen inzetten op een toekomstbestendige culturele sector, waarbij kwaliteit boven kwantiteit gaat, kiezen we er daarom nu voor om het aantal functies niet uit te breiden.

- Dit proces vergt dit jaar en komend jaar wat extra tijd van de culturele organisaties voor het indienen van een goede aanvraag. Daarna zal het echter administratief minder belasting vragen doordat de subsidie voor 4 jaar wordt verleend.
- Het kan zijn dat organisaties die nu structurele subsidie ontvangen na dit proces daarvoor niet meer in aanmerking komen. Daarvoor gelden wel regels van afbouw van de subsidie. Dit kan tijdelijk tot extra uitgaven leiden (naar schatting maximaal €300.000 in 2027 en €100.000 in 2028). Het kan daarnaast leiden tot kosten voor leegstaand gemeentelijk vastgoed. Mocht dit nodig blijken, dan worden deze frictiekosten in de begroting 2027 meegenomen.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

- We hebben gebruik gemaakt van voorbeelden vanuit andere gemeenten voor een dergelijk proces.
- Een adviseur van Berenschot heeft (op ad hoc basis) advies gegeven over de inhoud van de Uitgangspuntennotitie en het proces.
- Het Cultureel platform is op de hoogte gehouden van de hoofdlijnen en planning van het proces. Er is reactie gevraagd op de concept-planning en de beoordelingscriteria. Dit is meegenomen in dit voorstel.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Raadsvoorstel Cultuurnota Dordrecht 2030 De kunst van het verbinden](#), vastgesteld dd 24-9-2024

Hoe wordt dit betaald?

De kosten voor dit voorstel vallen binnen de huidige begroting.

Eventuele frictiekosten voor afbouw van subsidies en leegstand van gemeentelijk vastgoed worden meegenomen in de begroting 2027 (zie ook Kanttekeningen).

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Het college stelt een subsidieregeling op. Organisaties worden geïnformeerd door middel van informatiebijeenkomsten. Zij kunnen een aanvraag voorbereiden en indienen voor 1 april 2026.

De aanvragen worden beoordeeld door een externe adviescommissie. De leden hiervoor worden in de komende maanden geworven.

Het college neemt op basis van het advies uiterlijk 1 juli 2026 een besluit over de aanvragen.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 30 september 2025 inzake Vaststellen Uitgangspuntennotitie Dordtse Culturele Basis ;

gelet op artikel 160, lid 1 onder a van de Gemeentewet; artikel 192, lid 1 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. de Uitgangspuntennotitie Dordtse Culturele Basis 2027-2030, versie 1.0 vast te stellen als beleidskader voor de verstrekking van meerjarensubsidies aan professionele culturele organisaties in Dordrecht.
2. Akkoord te gaan met het verlenen van meerjarensubsidies voor de in de Uitgangspuntennotitie genoemde functies met ingang van 2027 op grond van een subsidieregeling in plaats van jaarlijkse begrotingssubsidies voor Pictura, Stichting Bachfestival Dordrecht, Stichting Bibelot, Stichting Cultuureducatie, Stichting Concert DJS, Stichting DOOR, Stichting Kunstmin, Stichting Museum 40-45, Stichting Muziektheater Hollands Diep.

Aldus besloten in de vergadering van

Bijlagen

1. Uitgangspuntennotitie Dordtse Culturele Basis 2027-2030